

Témata přednášek PS 2016

- 6. 10.** PSANÍ SKUPIN BĚ/PĚ/MĚ/VĚ; PŘEDLOŽKY A PŘEDPONY S-/Z-/VZ-
- 13. 10.** PSANÍ Ú/Ů; SOUHLÁSKOVÉ SKUPINY
- 20. 10.** PSANÍ VELKÝCH PÍSMEN
- 27. 10.** PSANÍ I/Y V KOŘENECH A KONCOVKÁCH
- 3. 11.** PROBLEMATICKÉ JEVY TVAROSLOVNÉ A SYNTAKTICKÉ
- 10. 11.** HRANICE SLOV V PÍSMU
- 17. 11.** SAMOSTUDIUM: PSANÍ SLOV PŘEJATÝCH; ZKRATKY A ZNAČKY
- 24. 11.** INTERPUNKCE VE VĚTĚ JEDNODUCHÉ
- 1. 12.** INTERPUNKCE V SOUVĚTÍ
- 8. 12.** SAMOSTUDIUM/OPAKOVÁNÍ (bude upřesněno)
- 15. 12.** OPAKOVÁNÍ/TEST

Psaní skupin

bě/pě/mě/vě

6. 10. 2016

Psaní *pě* a *bě/bje*, *vě/vje*

1. po souhlásce *p* se nikdy nepíše *je*!
2. u substantiv vzoru *žena* v 6. pádě vždy *-ě* (*o volbě*, *o krávně*)
3. vyskytuje se vyslovované [je] v kořenu slova za předponami *ob-*, *v-*
ano *-bje-*, *vje-* (*ob-jev*, *v-jem*)
ne *-bě-*, *-vě-* (*oběd*, *věda*)

Psaní *mě/mně/mne*

Zájmeno *já*

2. a 4. pád

MĚ / MNE

(srov. *tě, tebe*)

3. a 6. pád

MNĚ / MI

(srov. *tobě, ti*)

Psaní *mě/mně/mne*

Ostatní slova s *-mně-*

- pokud se hláska *n* či *ň* vyskytuje i v jiném tvaru téhož slova, popř. ve slově odvozeném
- adverbia odvozujeme od adjektiv: *rozumně* <- *rozumný*
- slovesa na základě tvaru 3. os. č. j.: *rozuměl, rozumět* <- *rozumí*
podobně: *uzemnění, zatemnění, zatmění* <- *uzemnit, zatemnit, zatmít*

Předložky a předpony
s-/z-/vz-

Úvod

1. kdo, co
2. (bez) koho, čeho
3. komu, čemu
4. (pro) koho, co
5. oslovujeme
6. (o) kom, čem
7. (s) kým, čím

NOMINATIV

GENITIV

DATIV

AKUZATIV

VOKATIV

LOKATIV/LOKÁL

INSTRUMENTÁL

Úvod

slovesa DOKONAVÁ vyjadřují, že děj byl ukončen/bude završen

přečetl jsem knihu

přečtu knihu

slovesa NEDOKONAVÁ k faktu ukončení děje se nevyjadřují

četl jsem knihu

čtu knihu

budu číst knihu

Předložky s, z

předložka **s(e) + INSTRUMENTÁL** („s kým, s čím“)

s bratrem se psem s diváky

předložka **z(e) + GENITIV** („z koho, z čeho“)

vstát z postele socha z kamene pozdrav z tábora

Zvláštnosti, problémy

s(e) + GENITIV „z povrchu pryč“, „po povrchu dolů“

spadla s koně stáhl prsten s prstu shodili to s lavice

-> lze se s tím setkat, ale vnímáno jako zastaralé; obvykle tedy:

spadla z koně stáhl prsten z prstu shodili to z lavice

s sebou

Přineste s sebou občerstvení.

sebou

Ryba sebou ještě mrskala.

kdo s koho

Teď se ukáže, kdo s koho!

být s to

Nejsem s to tu látku pochopit.

Předpony s-/z-/vz-

s(e)-/z(e)- + sloveso nedokonavé -> **sloveso dokonavé**
končit, trávit, křížit -> *skončit, strávit, zkřížit*

- důležitý je význam, výslovnost bývá často zavádějící

Předpona s(e)-

1. pohyb shora dolů

schlípnout schýlit se spadnout stáhnout strčit

2. pohyb z povrchu pryč

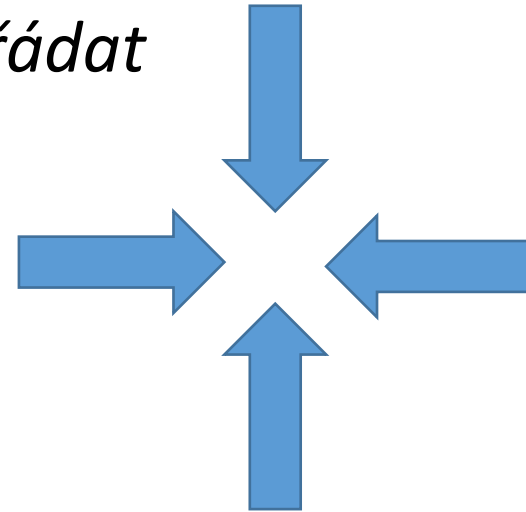
sčesat seškrábnout sfouknout sklouznout

Předpona $s(e)$ -

3. pohyb (výsledek pohybu) k sobě, doprostřed, dohromady

sbíjet sdružit se shledat se shon schůze spřádat

4. uvedení v soulad, uzavření dohody

sestavit sjednat spočítat shodnout se

Předpona z(e)-

1. dokonavá slovesa s významem základového slovesa nedokonavého

zformovat zelektrizovat zkritizovat ztloustnout zpozorovat

2. význam „učinit nebo stát se něčím“

ztemnět zdokonalit zocelit znechutit

Předpona vz-

1. směr vzhůru *vztyčit* *vznést se* *vzepnout se*

2. pohyb proti něčemu *vzpírat se* *vzbouřit se*

3. začátek děje *vzklíčit* *vzplanout*

shlédnout

(odněkud, někam, směrem dolů)

Převzato z <https://s-media-cache-ak0.pinimg.com/736x/dc/4a/1f/dc4a1f19e1a7b79cb0b3523831a0fe2b.jpg>

zhlédnout

(něco, (se) v něčem)

převzato z <http://2.bp.blogspot.com/-8JYo6RqGyj4/Tz7hTNXjr6I/AAAAAAAAA9U/uHJbwQddQUc/s1600/tv.jpg>